

Criteris generals d'avaluació

- Coneixement global de la matèria i capacitat de síntesi.
- Capacitat analítica i no merament descriptiva. Així, per exemple, en les preguntes de qüestions polítiques es valorarà de forma especialment positiva la capacitat d'indicar els trets fonamentals de cada programa polític, constitució, etc. (divisió de poders, programa econòmic...).
- Cal analitzar les causes i conseqüències de les qüestions tractades.
- Capacitat de contextualització: indicació de la cronologia i l'espai, personatges més transcendents i altres aspectes que tenguin relació amb la pregunta o el text.
- Ús de vocabulari específic, correcte i rigorós, com també definició clara dels conceptes.
- Claredat expositiva i absència de contradiccions.
- Capacitat de concreció.
- Al marge de les preguntes específiques relatives a les Balears, es valorarà al llarg de tota la prova de forma especialment positiva la incorporació de referències a la història de les Illes Balears, com també la capacitat de relacionar el tema o fenomen tractat amb la situació europea.

Criteris de correcció gramatical, lèxica i ortogràfica

El Reial decret 534/2024, d'11 juny, pel qual es regulen les característiques bàsiques de la prova d'accés a la Universitat, indica a l'article 13.10 que a tots els exercicis s'inclourà informació sobre els criteris de correcció i qualificació. Aquests criteris han de tenir en compte, entre d'altres, paràmetres que permetin valorar els aspectes següents:

L'adequació al que es demana a l'enunciat.

La coherència, la cohesió i la correcció gramatical, lèxica i ortogràfica, així com la presentació.

A més, indica que, als exercicis amb preguntes que requereixen texts de l'estudiant, la valoració corresponent als aspectes recollits a l'apartat b) no podrà ser inferior a un 10 per cent de la puntuació.

La Comissió Organitzadora de les Proves d'Accés a la Universitat, tenint en compte el reial decret anterior, va acordar els punts següents:

El corrector marcarà els errors a l'exercici i especificarà clarament la deducció efectuada a la nota global.

La màxima deducció global a l'exercici serà d'un punt, d'acord amb els criteris següents:

Les dues primeres incorreccions ortogràfiques no representaran cap deducció.

Si es repeteix una mateixa falta d'ortografia, es comptarà com una única falta.

A partir de la tercera, per cada falta es deduiran -0,10 punts, fins a un màxim d'un punt.

Per errors en la redacció, en la presentació, falta de coherència, falta de cohesió, incorrecció lèxica o incorrecció gramatical, es podrà deduir un màxim de 0,5 punts.

S'incideix que, en els casos en què la suma de les deduccions sigui superior a un punt, aquesta és la deducció màxima.

D'acord amb el Reial decret 534/2024, d'11 juny, l'aplicació d'aquests paràmetres es podrà flexibilitzar en el cas de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

Criteris específics

Qüestions (1 punt cada qüestió).

A.1. En el cas de les preguntes de resposta breu, l'alumne ha de respondre amb ordre, claredat i correcció gramatical. En el cas dels esquemes, es poden utilitzar diversos formats. S'aconsella normalment una extensió d'unes 6-10 línies (però pot dependre del cas).

A.2. Cada definició pot ser qualificada fins a 0,25 punts. Les respostes tendran una extensió d'entre una i tres línies, aproximadament.

A.3. Es valoraran tant les semblances com les diferències i la referència al context històric. S'ha d'establir amb claredat la comparació entre els termes proposats, sense limitar-se a definir-los o descriure'ls separatament. No es podrà avaluar positivament aquesta pregunta si no es relacionen ambdós conceptes, esdeveniments o personatges. S'aconsella normalment una extensió d'unes 6-10 línies (però pot dependre del cas).

A.4. S'ha d'indicar de manera clara l'ordre cronològic, de més antic a més recent, dels quatre conceptes, personatges o esdeveniments. Cada errada en l'ordre es penalitzarà amb 0,25 punts.

Es valorarà la utilització adequada del vocabulari històric en totes les qüestions. En el cas dels apartats A.1 i A.3, la incorporació de referències a la història de les Illes Balears es valorarà amb +0,25 punts.

Comentari de font històrica

B.1. 1,5 punts. Generalment caldrà identificar l'autor, el destinatari, tipus de document (si és un text, cal indicar si és de tipus jurídic, epistolar, historiogràfic, literari, unes memòries...; si és un document gràfic, cal dir si es tracta d'una pintura, una fotografia, una caricatura, etc.) i període històric a què fa referència. Se n'ha de descriure breument el contingut amb el vocabulari històric precís i indicar-ne les idees principals.

B.2. 1,5 punts. L'alumne ha de respondre a la pregunta o les preguntes concretes i ha de fer referència a la font (citacions de fragments entre cometes acompanyats d'explicació, paràfrasis per al·ludir al text, descripció d'algun aspecte, si es tracta d'una imatge, etc.).

Es valorarà de manera molt positiva la capacitat d'abordar amb sentit rigorós i crític el material objecte d'anàlisi. La incorporació de referències a la història de les Illes Balears es valorarà amb +0,5 punts.

Tema

L'alumne ha d'exposar el tema amb claredat, de manera sintètica i gramaticalment correcta. Es valorarà positivament l'ordre de l'exposició, que serà, preferiblement cronològic. L'alumne ha d'indicar els fenòmens fonamentals, els personatges concrets amb els seus noms i la localització cronològica amb dates precises. La incorporació de referències a la història de les Illes Balears es valorarà amb +0,5 punts.

Criteris específics per a aquest model d'examen

A. Qüestions breus (4 punts, un punt cadascuna)

A.1. Respon una (i només una) d'aquestes preguntes (s'aconsellen entre 6 i 10 línies):

1^r Elabora un esquema amb les diferents etapes del Regnat de Ferran VII.

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

Elaborar correctament un esquema (pot tenir formats molt diversos) on es representin les tres grans etapes del regnat de Ferran VII.

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

2ⁿ En què consistí el Pla d'Estabilització de 1959 i quines foren les seves conseqüències?

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

Caracteritzar breument el pla d'estabilització de 1959 i indicar alguna de les seves conseqüències principals en l'àmbit econòmic, social o polític.

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

A.2. Defineix breument (d'una a tres línies en cada cas): Sexenni Democràtic o Revolucionari, Desamortització de Mendizábal, Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, Adolfo Suárez (en aquest darrer cas indica el càrrec principal que va ocupar, la seva adscripció política, i època històrica o anys de mandat)

Cada un d'aquests conceptes, fets i personatges es valoraran sobre un màxim de 0,25 punts, tenint en compte que l'alumne disposa només d'entre una i tres línies en cada cas i que hi pot haver diverses maneres d'afrontar la resposta. A manera d'exemple, per obtenir la màxima puntuació en el cas del Sexenni Democràtic o Revolucionari, n'hi ha prou si s'indica que és un període històric comprès entre 1868 i 1874 en què es va establir un règim democràtic a Espanya; en el de la desamortització de Mendizábal, cal situar-la cronològicament i indicar que va afectar les terres del clero regular; en el de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, situar-lo cronològicament i indicar la via d'accés; en el d'Adolfo Suárez, indicar que va ser president del Govern, que pertanyia a UCD i que va ocupar el càrrec durant el període 1976-81 (o durant el període conegut com a transició democràtica).

A.3. Elabora un esquema sobre les constitucions de 1931 i 1978 i indica'n dos punts en comú i dues diferències.

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal elaborar un esquema correcte sobre ambdues constitucions (pot tenir formats molt diversos) i assenyalar-ne dos punts en comú (per exemple, que ambdues són constitucions de caràcter democràtic i que reconeixien una extensa relació de drets i llibertats) i dues diferències (per exemple, la forma d'Estat i l'organització territorial).

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

A.4. Ordena cronològicament, de més antic a més recent: aixecament cantonal a Cartagena, atemptat contra el president del govern Luis Carrero Blanco, inici del regnat d'Isabel II, Federica Montseny ministra anarquista a l'Espanya en guerra.

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal ordenar correctament els quatre esdeveniments, fets i personatges: 1. Inici del regnat d'Isabel II. 2. Aixecament cantonal a Cartagena. 3. Federica Montseny, ministra anarquista a l'Espanya en guerra. 4. Atemptat contra el president del Govern Luis Carrero Blanco.

Cada errada en l'ordre es penalitzarà amb 0,25 punts.

B. Comentari: fes **un** (i només **un**) dels comentaris següents (3 punts) (s'aconsella entre cara i cara i mitja de full):

Comentari 1: 1r Situa cronològicament el document A (any i breu contextualització) i identifica els personatges que hi apareixen. Assenyala els aspectes principals del text. 2n Respon la següent pregunta, incorporant alguna al·lusió a cada un dels dos documents: què va ser la Guerra del Francès o Guerra de la Independència, com i per què es va iniciar, i quines foren les principals conseqüències?

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

- Indicar que el document A és de 1808 i situar-lo en el context de la crisi general de la monarquia de Carles IV després del Tractat de Fontainebleau i del motí d'Aranjuez que desembocà en les abdicacions de Baiona.
- Indicar qui eren Napoleó, Carles IV i Ferran VII.
- Explicar que el text recull una doble abdicació (de Ferran VII a Carles i de Carles a Napoleó) i apuntar les condicions establertes en aquest darrer cas.
- Definir adequadament la guerra del Francès, explicar les circumstàncies de l'inici de la guerra i apuntar algunes de les conseqüències principals.
- Il·lustrar alguna d'aquestes darreres qüestions amb qualque mena d'al·lusió als dos documents. Per exemple, citar algun fragment del text en explicar les abdicacions o indicar que Goya va retratar els afusellaments que seguiren l'aixecament d'una part del poble de Madrid contra les tropes franceses el 2 de maig de 1808.

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

Comentari 2: 1r Indica si aquest document consisteix en un informe econòmic, unes memòries, un text historiogràfic o un text jurídic; dins quin període històric es va elaborar i a quin període històric es refereix la qüestió sobre la que tracta. Assenyala quin problema detecta i quin objectiu es marca. 2n Respon les següents preguntes, incorporant al·lusions al document: quines característiques presentà la violència política practicada durant la Guerra Civil a Espanya? Explica algun aspecte relatiu a la guerra i/o la repressió a alguna illa de les Balears o en el seu conjunt.

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

- Indicar que es tracta d'un text jurídic.
- Indicar que és un text elaborat recentment (durant l'època democràtica actual).
- Assenyalar que es refereix a fets succeïts durant la Guerra Civil (o durant la Guerra Civil i el franquisme).
- Indicar que es refereix a la manca d'actuacions que hi havia hagut fins aleshores a les Balears en relació amb el problema dels desapareguts i que es marca l'objectiu que el Govern de les Illes Balears adopti les mesures necessàries al respecte.
- Caracteritzar breument la violència política practicada a Espanya durant la Guerra Civil (per exemple: indicar que n'hi va haver a les dues zones contendents, quantificació aproximada, perfils de les víctimes, responsabilitats institucionals, formes de repressió...).
- Explicar algun aspecte relatiu a la guerra i/o la repressió en alguna illa de les Balears o en conjunt (per exemple, indicar com varen quedar dividides les Balears entre les dues zones, explicar algun cas concret de persona represaliada, indicar de quin signe va ser la repressió en una illa concreta, etc.).
- Incorporar d'una manera o d'una altra alguna al·lusió al document; per exemple, citar-ne i comentar algun fragment, indicar que el text al·ludeix al nombre de fosses comunes i de desapareguts a l'arxipèlag, etc.

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

C. Tema (3 punts) (s'aconsella entre cara i cara i mitja de full):
desenvolupa **un** (i només **un**) dels temes següents:

1r La Restauració Borbònica: concepte i característiques del sistema polític de Cánovas del Castillo: el torn de partits i el caciquisme. La Constitució de 1876.

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

Ubicar cronològicament i definir el sistema polític de la Restauració com a monarquia liberal i constitucional, però no exactament democràtica. Indicar quins eren els seus suports principals.

Esmentar i caracteritzar breument les principals pràctiques antidemocràtiques característiques de la Restauració: torn entre partits, caciquisme, encasellat, tupinada, centralisme, etc.

Assenyalar els trets essencials de la Constitució de 1876 com a text legal que combinava elements conservadors i liberals i propicià l'estabilitat política.

Encara que no es demanen ni cal desenvolupar les diverses etapes de la Restauració borbònica, es pot valorar de manera positiva la pregunta si l'alumne ha fet una explicació cronològica del període en què s'abordin la major part d'aquestes qüestions.

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

2n La Segona República: breu definició. El Govern del Front Popular (febrer-juliol de 1936).

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

Definir breument la Segona República Espanyola, incidint en el seu caràcter democràtic i reformista i en algun dels principals problemes als quals hagué de fer front aquest règim.

Identificar l'etapa del Front Popular com un període de govern dels partits d'esquerres en què es reprengueren les reformes del primer bienni, després del parèntesi del Bienni Conservador o Radicalcedista.

Esmentar la campanya electoral i els resultats de les eleccions de febrer de 1936, la formació del nou Govern del Front Popular i les principals actuacions dutes a terme per aquest: amnistia, represa de reformes...

Al·ludir a les alteracions de l'ordre públic produïdes durant aquest període i a la preparació del cop d'estat contra el Govern del Front Popular.

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.